

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

షోడశతీనామ్నక అరణ్యకాండ పారాయణ దీక్షా

బడవ రోజు పారాయణ - 29.06.2022 - బుధవారము

ర	మ	ప్ర	సా	దౌ	జ	న్ర	హ	ల	క్ష	ణ	ప్ర	చ	ధీ	మ	తః
2	5	1	1	8	8	2	8	3	5	5	1	6	9	5	6

దౌ - 8

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 08

సర్గల వరుస సంఖ్యలు
10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

23 + 95 + 38 + 27 + 35 + 31 + 43 + 30
322 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్-సమృద్ధ్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాది రంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హోమపూర్వకం

రామస్య పాదౌ జగ్రాహ లక్ష్మణస్య చ ధీమతః

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, అరణ్యకాండ పారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ రఘుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరఘుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే దశమస్కంధః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

వాక్యమేతత్తు వైదేహ్యో వ్యాహృతం భర్తృభక్తయా ।

శ్రుత్వా ధర్మే స్థితో రామః ప్రత్యువాచాథ మైథిలీమ్ ॥ 10.1 ॥ (2 సార్లు)

హితముక్తం త్వయా దేవి స్నిగ్ధయా సదృశం వచః ।

కులం వ్యపదిశన్త్వా చ ధర్మజ్ఞే జనకాత్మజే ॥ 10.2 ॥

కిన్తు వక్ష్యామ్యహం దేవి త్వయైవోక్తమిదం వచః ।

క్షత్రియైర్ధార్యతే చాపః నార్తశబ్దో భవేదితి ॥ 10.3 ॥

మాం సీతే స్వయమాగమ్య శరణ్యాః శరణం గతాః ।

తే చార్తా దణ్డకారణ్యే మునయః సంశితవ్రతాః ॥ 10.4 ॥

వసన్తో ధర్మనిరతాః వనే మూలఫలాశనాః ।

న లభన్తే సుఖం భీతాః రాక్షసైః క్రూరకర్మభిః ॥ 10.5 ॥

కాలే కాలే చ నిరతాః నియమైర్వివిధైర్వనే ।

భక్ష్యన్తే రాక్షసైర్భీమైః నరమాంసోపజీవిభిః ॥ 10.6 ॥

తే భక్ష్యమాణా మునయః దణ్డకారణ్యవాసినః ।

అస్మానభ్యవపద్యేతి మామూచుర్ద్విజసత్తమాః ॥ 10.7 ॥

మయా తు వచనం శ్రుత్వా తేషామేవం ముఖాచ్ఛ్యుతమ్ ।

కృత్వా చరణశుశ్రూషాం వాక్యమేతదుదాహృతమ్ ॥ 10.8 ॥

ప్రసీదన్తు భవన్తో మే హీరేషా హి మమాతులా ।

యదీదృశైరహం విప్రైః ఉపస్థేయైరుపస్థితః ।

కిం కరోమీతి చ మయా వ్యాహృతం ద్విజసన్నిధౌ ॥ 10.9 ॥

సర్వైరేతైస్సమాగమ్య వాగియం సముదాహృతా ॥ 10.10 ॥

రాక్షసైర్దణ్డకారణ్యే బహుభిః కామరూపిభిః ।

అర్దితాః స్మ దృఢం రామ భవాన్నస్తత్ర రక్షతు ॥ 10.11 ॥

హోమకాలేషు సమ్ప్రాప్తాః పర్వకాలేషు చానఘ ।

ధర్షయన్తి సుదుర్ధర్షాః రాక్షసాః పిశితాశనాః ॥ 10.12 ॥

రాక్షసైర్ధర్షితానాం చ తాపసానాం తపస్వినామ్ ।

గతిం మృగయమాణానాం భవాన్నః పరమా గతిః ॥ 10.13 ॥

కామం తపఃప్రభావేన శక్తా హస్తుం నిశాచరాన్ ।

చిరార్జితం తు నేచ్ఛామః తపః ఖణ్డయితుం వయమ్ ॥ 10.14 ॥

బహువిఘ్నం తపో నిత్యం దుశ్చరం చైవ రాఘవ ।

తేన శాపం న ముంచామః భక్షమాణాశ్చ రాక్షసైః ॥ 10.15 ॥

తదర్ద్యమానాన్ రక్షోభిః దణ్డకారణ్యవాసిభిః ।

రక్ష నస్త్యం సహ భ్రాత్రా త్వన్నాథా హి వయం వనే ॥ 10.16 ॥

మయా చైతద్వచః శ్రుత్వా కార్తేన్నన పరిపాలనమ్ ।

ఋషీణాం దణ్డకారణ్యే సంశ్రుతం జనకాత్మజే ॥ 10.17 ॥

సంశ్రుత్య చ న శక్య్యామి జీవమానః ప్రతిశ్రవమ్ ।

మునీనామన్యథా కర్తుం సత్యమిష్టం హి మే సదా ॥ 10.18 ॥

అప్యహం జీవితం జహ్యం త్వాం వా సీతే సలక్ష్మణామ్ ।

న తు ప్రతిజ్ఞాం సంశ్రుత్య బ్రాహ్మణేభ్యో విశేషతః ॥ 10.19 ॥

తదవశ్యం మయా కార్యమ్ ఋషీణాం పరిపాలనమ్ ।

అనుక్తేనాపి వైదేహి ప్రతిజ్ఞాయ తు కిం పునః ॥ 10.20 ॥

మమ స్నేహోచ్చ సాహార్దాద్ ఇదముక్తం త్వయానఘే

పరితుష్టోఽస్త్వహం సీతే న హ్యానిష్టోఽనుశిష్యతే ॥ 10.21 ॥

సదృశం చానురూపం చ కులస్య తవ చాత్మనః ।

సధర్మచారిణీ మే త్వం ప్రాణేభ్యోఽపి గరియసీ ॥ 10.22 ॥

ఇత్యేవముక్త్యా వచనం మహాత్మా, సీతాం ప్రియాం మైథిలరాజపుత్రీమ్ ।

రామో ధనుష్మాన్ సహ లక్ష్మణేన, జగామ రమ్యాణి తపోవనాని ॥ 10.23 ॥

(2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే దశమస్కంధః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకాదశస్కంధః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

అగ్రతః ప్రయయా రామః సీతా మధ్యే సుమధ్యమా ।

పుష్పతస్తు ధనుష్పాణిః లక్ష్మణోఽనుజగామ హా ॥ 11.1 ॥ (2 సార్లు)

తౌ పశ్యమానౌ వివిధాన్ శైలప్రస్థాన్ వనాని చ ।

నదీశ్చ వివిధా రమ్యాః జగ్ముతుః సీతయా సహ ॥ 11.2 ॥

సారసాంశ్చక్రవాకాంశ్చ నదీపులినచారిణః ।

సరాంసి చ సపద్మాని యుక్తాని జలజైః ఖగైః ॥ 11.3 ॥

యూథబద్ధాంశ్చ పుషతాన్ మదోన్మత్తాన్విషాణినః ।

మహిషాంశ్చ వరాహాంశ్చ నాగాంశ్చద్రుమవైరిణః ॥ 11.4 ॥

తే గత్వా దూరమధ్వానం లమ్బమానే దివాకరే ।

దదృశుః సహితా రమ్యం తటాకం యోజనాయతమ్ ॥ 11.5 ॥

పద్మపుష్కరసమ్బాధం గజయూథైరలంకృతమ్ ।

సారసైర్లంసకాదమ్భైః సజ్కులం జలచారిభిః ॥ 11.6 ॥

ప్రసన్నసలిలే రమ్యే తస్మిన్ సరసి శుశ్రువే ।

గీతవాదిత్రనిర్ఘోషః న తు కశ్చన దృశ్యతే ॥ 11.7 ॥

తతః కౌతూహలాద్రామః లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ।

మునిం ధర్మభృతం నామ ప్రప్లుం సముపచక్రమే ॥ 11.8 ॥

ఇదమత్యద్భుతం శ్రుత్వా సర్వేషాం నో మహామునే ।

కౌతూహలం మహాజ్ఞాతం కిమిదం సాధు కథ్యతామ్ ॥ 11.9 ॥

వక్తవ్యం యది చేద్విప్ర నాతిగుహ్యమపి ప్రభో ॥ 11.10 ॥

తేనైవముక్తో ధర్మాత్మా రాఘవేణ మునిస్తదా ।

ప్రభవం సరసః కృత్స్నమ్ ఆఖ్యాతుముపచక్రమే ॥ 11.11 ॥

ఇదం పశ్చాస్పరో నామ తటాకం సార్వకాలికమ్ ।

నిర్మితం తపసా రామ మునినా మాణ్డకర్ణినా ॥ 11.12 ॥

స హి తేపే తపస్తీవ్రం మాణ్డకర్ణిర్మహామునిః ।

దశవర్షసహస్రాణి వాయుభక్ష్తో జలాశ్రయః ॥ 11.13 ॥

తతః ప్రవ్యథితాస్పర్వే దేవాస్సాగ్నిపురోగమాః ।

అబ్రువన్ వచనం సర్వే పరస్పరసమాగతాః ॥ 11.14 ॥

అస్మాకం కస్యచిత్ స్థానమ్ ఏష ప్రార్థయతే మునిః ।

ఇతి సంవిగ్నమనసః సర్వే తే త్రిదివౌకసః ॥ 11.15 ॥

తత్ర కర్తుం తపో విఘ్నం దేవైస్సర్వైర్నియోజితాః ।

ప్రధానాస్పరసః పఞ్చ విద్యుచ్ఛలితవర్చసః ॥ 11.16 ॥

అస్సరోభిస్తతస్తాభిః మునిర్ద్విష్టపరావరః ।

నీతో మదనవశ్యత్వం సురాణాం కార్యసిద్ధయే ॥ 11.17 ॥

తాశ్చైవాస్పరసః పఞ్చ మునేః పత్నీత్వమాగతాః ।

తటాకే నిర్మితం తాసామ్ అస్మిన్నస్తర్హితం గృహమ్ ॥ 11.18 ॥

తథైవాస్పరసః పఞ్చ నివసన్తో యథాసుఖమ్ ।

రమయన్తి తపోయోగాన్ మునిం యౌవనమాస్థితమ్ ॥ 11.19 ॥

తాసాం సక్రీడమానానామ్ ఏష వాదిత్రనిస్వనః ।

శ్రూయతే భూషణోన్మిశ్రః గీతశబ్దో మనోహరః ॥ 11.20 ॥

ఆశ్చర్యమితి తస్యైతత్ వచనం భావితాత్మనః ।

రాఘవః ప్రతిజగ్రాహ సహ భ్రాత్రా మహాయశాః ॥ 11.21 ॥

ఏవం కథయమానస్య దదర్శాశ్రమమణ్డలమ్ ।

కుశచీరపరిక్షిప్తం బ్రాహ్మ్య లక్ష్యాసమావృతమ్ ॥ 11.22 ॥

ప్రవిశ్య సహ వైదేహ్యో లక్ష్మణేన చ రాఘవః ।

ఉవాస మునిభిస్సర్వైః పూజ్యమానో మహాయశాః ॥ 11.23 ॥

తథా తస్మిన్ స కూకుత్సః శ్రీమత్యాశ్రమమణ్డలే ।

ఉషిత్వా తు సుఖం తత్రో పూజ్యమానో మహర్షిభిః ॥ 11.24 ॥

జగామ చాశ్రమాంస్తేషాం పర్యాయేణ తపస్వినామ్ ।

యేషాముషితవాన్ పూర్వం సకాశే స మహాస్త్రవిత్ ॥ 11.25 ॥

క్వచిత్ పరిదశాన్ మాసాన్ ఏకం సంవత్సరం క్వచిత్ ।
క్వచిచ్ఛ చతురో మాసాన్ పశ్చుషట్ చాపరాన్ క్వచిత్ ॥ 11.26 ॥

అపరత్రాధికం మాసాత్ అప్యర్థమధికం క్వచిత్ ।
త్రీన్ మాసానష్టమాసాంశ్చ రాఘవో న్యవసత్ సుఖమ్ ॥ 11.27 ॥

తథా సంవసతస్తస్య మునీనామాశ్రమేషు వై ।
రమతశ్చానుకూల్యేన యయుః సంవత్సరా దశ ॥ 11.28 ॥

పరివృత్య చ ధర్మజ్ఞః రాఘవస్సహ సీతయా ।
సుతీక్ష్ణస్యాశ్రమం శ్రీమాన్ పునరేవాజగామ హ ॥ 11.29 ॥

స తమాశ్రమమాసాద్య మునిభిః ప్రతిపూజితః ।
తత్రాపి న్యవసద్రామః కిశ్చీత్కాలమరిన్దమః ॥ 11.30 ॥

అథాశ్రమస్థో వినయాత్ కదాచిత్తం మహామునిమ్ ।
ఉపాసీనస్య కాకుత్స్థః సుతీక్ష్ణమిదమబ్రవీత్ ॥ 11.31 ॥

అస్మిన్నరణ్యే భగవన్ అగస్త్యో మునిసత్తమః ।
వసతీతి మయా నిత్యం కథాః కథయతాం శ్రుతమ్ ॥ 11.32 ॥

న తు జానామి తం దేశం వనస్యాస్య మహాత్తయా ।
కుత్రాశ్రమమిదం పుణ్యం మహార్షేస్తస్య ధీమతః ॥ 11.33 ॥

ప్రసాదాత్తత్ర భవతః సానుజస్సహ సీతయా ।
అగస్త్యమభిగచ్ఛేయమ్ అభివాదయితుం మునిమ్ ॥ 11.34 ॥

మనోరథో మహానేషః హృది మే పరివర్తతే ।
యదహం తం మునివరం శుశ్రూషేయమపి స్వయమ్ ॥ 11.35 ॥

ఇతి రామస్య స మునిః శ్రుత్వా ధర్మాత్మనో వచః ।
సుతీక్ష్ణః ప్రత్యువాచేదం ప్రీతో దశరథాత్మజమ్ ॥ 11.36 ॥

అహమప్యేతదేవ త్వాం వక్తుకామస్సలక్ష్మణమ్ ।
అగస్త్యమభిగచ్ఛేతి సీతయా సహ రాఘవ ॥ 11.37 ॥

దిష్ట్యా త్విదానీమర్థేఽస్మిన్ స్వయమేవ బ్రవీషి మామ్ ।
అహమాఖ్యామి తే వత్స యత్రాగస్త్యో మహామునిః ॥ 11.38 ॥

యోజనాన్యాశ్రమాదస్మాత్ తథా చత్వారి వై తతః ।
దక్షిణేన మహాశ్శ్రీమాన్ అగస్త్యభ్రాతురాశ్రమః ॥ 11.39 ॥

స్థలీ ప్రాయే వనోద్దేశే పిప్పలీవనశోభితే ।
బహుపుష్పఫలే రమ్యే నానాశకునినాదితే ॥ 11.40 ॥

పద్మిన్యో వివిధాస్తత్ర ప్రసన్నసలిలాశ్శివాః ।
హంసకారణ్ణవాకీర్ణాః చక్రవాకోపశోభితాః ॥ 11.41 ॥

తత్రైకాం రజనీం వ్యుష్య ప్రభాతే రామ గమ్యతామ్ ।
దక్షిణాం దిశమాస్థాయ వనషణ్ణస్య పార్శ్వతః ॥ 11.42 ॥

తత్రాగస్త్యాశ్రమపదం గత్వా యోజనమంతరమ్ ।
రమణీయే వనోద్దేశే బహు పాదపసంవృతే ॥ 11.43 ॥

రంస్యతే తత్ర వైదేహీ లక్ష్మణశ్చ సహ త్వయా ।
స హి రమ్యో వనోద్దేశః బహుపాదపసంజ్కులః ॥ 11.44 ॥

యది బుద్ధిః కృతా ద్రష్టుమ్ అగస్త్యం తం మహామునిమ్ ।
అద్యైవ గమనే బుద్ధిం రోచయస్వ మహాయశః ॥ 11.45 ॥

ఇతి రామో మునేశ్శ్రుత్వా సహ భ్రాత్రాభివాద్య చ ।
ప్రతస్థేఽగస్త్యముద్దిశ్య సానుజస్సీతయా సహ ॥ 11.46 ॥

పశ్యన్ వనాని రమ్యాణి పర్వతాంశ్చాభ్రసన్నిభాన్ ।
సరాంసి సరితశ్చైవ పథి మార్గవశానుగాః ॥ 11.47 ॥

సుతీక్ష్ణేనోపదిష్టేన గత్వా తేన పథా సుఖమ్ ।
ఇదం పరమసంహృష్టః వాక్యం లక్ష్మణమబ్రవీత్ ॥ 11.48 ॥

ఏతదేవాశ్రమపదం నూనం తస్య మహాత్మనః ।
అగస్త్యస్య మునేర్భ్రాతుః దృశ్యతే పుణ్యకర్మణః ॥ 11.49 ॥

యథా హి మే వనస్యాస్య జ్ఞాతాః పథి సహస్రశః ।
సన్నతాః ఫలభారేణ పుష్పభారేణ చ ద్రుమాః ॥ 11.50 ॥

పిప్పలీనాం చ పక్వానాం వనాదస్మాదుసాగతః ।
గన్ధోఽయం పవనోత్క్షిప్తః సహసా కటుకోదయః ॥ 11.51 ॥

తత్ర తత్ర చ దృశ్యస్తే సంక్షిప్తాః కాష్టసంశ్చయాః ।
 లూనాశ్చ పథి దృశ్యస్తే దర్భా వైడూర్యవర్చసః ॥ 11.52 ॥

ఏతచ్ఛ వనమధ్యస్థం కృష్ణాభ్రశిఖరోపమమ్ ।
 పావకస్యాశ్రమస్థస్య ధూమాగ్రం సద్్రుదృశ్యతే ॥ 11.53 ॥

వివిక్తేషు చ తీరేషు కృతస్నానా ద్విజాతయః ।
 పుష్పోపహారం కుర్వన్తి కుసుమైస్స్వయమార్జితైః ॥ 11.54 ॥

తత్పుత్రీక్షస్య వచనం యథా సౌమ్య మయా శ్రుతమ్ ।
 అగస్త్యస్యాశ్రమో భ్రాతుః నూనమేష భవిష్యతి ॥ 11.55 ॥

నిగృహ్య తరసా మృత్యుం లోకానాం హితకామ్యయా ।
 యస్య భ్రాత్రా కృతేయం దిక్ శరణ్యా పుణ్యకర్మణా ॥ 11.56 ॥

ఇహైకదా కిల క్రూరః వాతాపిరపి చేల్వలః ।
 భ్రాతరౌ సహితా వాస్తాం బ్రాహ్మణఘ్నౌ మహాసురౌ ॥ 11.57 ॥

ధారయన్ బ్రాహ్మణం రూపమ్ ఇల్వలస్సంస్కృతం వదన్ ।
 ఆమన్తయతి విప్రాన్ స్మ శ్రాద్ధముద్దిశ్య నిర్ఘ్నణః ॥ 11.58 ॥

భ్రాతరం సంస్కృతం కృత్వా తతస్తం మేషరూపిణమ్ ।
 తాన్ ద్విజాన్ భోజయామాస శ్రాద్ధదృష్టేన కర్మణా ॥ 11.59 ॥

తతో భుక్తవతాం తేషాం విప్రాణామిల్వలోఽబ్రవీత్ ।
 వాతాపే నిష్క్రమస్వేతి స్వరేణ మహతా వదన్ ॥ 11.60 ॥

తతో భ్రాతుర్వచశ్శ్రుత్వా వాతాపిర్మేషవన్నదన్ ।
 భిత్త్వా భిత్త్వా శరీరాణి బ్రాహ్మణానాం వినిష్పతత్ ॥ 11.61 ॥

బ్రాహ్మణానాం సహస్రాణి తైరేవం కామరూపిభిః ।
 వినాశితాని సంహత్య నిత్యశః పిశితాశనైః ॥ 11.62 ॥

అగస్త్యేన తదా దేవైః ప్రార్థితేన మహర్షిణా ।
 అనుభూయ కిల శ్రాద్ధే భక్షితస్య మహాసురః ॥ 11.63 ॥

తతస్సంప్నన్నమిత్యక్త్వా దత్త్వా హస్తోదకం తతః ।
 భ్రాతరం నిష్క్రమస్వేతి చేల్వలస్సోఽభ్యభాషత ॥ 11.64 ॥

స తం తథా భాషమాణం భ్రాతరం విప్రఘాతినమ్ ।
అబ్రవీత్ ప్రహసన్ ధీమాన్ అగస్త్యో మునిసత్తమః ॥ 11.65 ॥

కుతో నిష్క్రమితుం శక్తిః మయా జీర్ణస్య రక్షసః ।
భ్రాతుస్తే మేషరూపస్య గతస్య యమసాదనమ్ ॥ 11.66 ॥

అథ తస్య వచశ్చుత్వా భ్రాతుర్నిధనసంశ్రయమ్ ।
ప్రధర్షయితుమారేభే మునిం క్రోధాన్నిశాచరః ॥ 11.67 ॥

సోఽభిద్రవన్మునిశ్రేష్ఠం మునినా దీప్తతేజసా ।
చక్షుషానలకల్పేన నిర్లగ్ధో నిధనం గతః ॥ 11.68 ॥

తస్యాయమాశ్రమో భ్రాతుః తటాకవనశోభితః ।
విప్రానుకమ్పయా యేన కర్మేదం దుష్కరం కృతమ్ ॥ 11.69 ॥

ఏవం కథయమానస్య తస్య సౌమిత్రిణా సహ ।
రామస్యాస్తం గతః సూర్యః సన్ధ్యాకాలోఽభ్యవర్తత ॥ 11.70 ॥

ఉపాస్య పశ్చిమాం సన్ధ్యాం సహ భ్రాత్రా యథావిధి ।
ప్రవివేశాశ్రమపదం తమృషిం సోఽభ్యవాదయత్ ॥ 11.71 ॥

సమ్యక్ ప్రతిగృహీతశ్చ మునినా తేన రాఘవః ।
న్యవసత్తాం నిశామేకాం ప్రాశ్య మూలఫలాని చ ॥ 11.72 ॥

తస్యాం రాత్ర్యాం వ్యతీతాయాం విమలే సూర్యమణ్డలే ।
భ్రాతరం తమగస్త్యస్య హ్యోమన్త్రయత రాఘవః ॥ 11.73 ॥

అభివాదయే త్వాం భగవన్ సుఖమధ్యుషితో నిశామ్ ।
ఆమన్త్రయే త్వాం గచ్ఛామి గురుం తే ద్రష్టుమగ్రజమ్ ॥ 11.74 ॥

గమ్యతామితి తేనోక్తః జగామ రఘునన్దనః ।
యథోద్దిష్టేన మార్గేణ వనం తచ్ఛావలోకయన్ ॥ 11.75 ॥

నీవారాన్ పనసాన్స్తాలాన్ తిమిశాన్వఙ్జులాన్ ధవాన్ ।
చిరిబిల్వాన్ మధూకాంశ్చ బిల్వానపి చ తిన్దుకాన్ ॥ 11.76 ॥

పుష్పితాన్ పుష్పితాగ్రాభిః లతాభిరనువేష్టితాన్ ।
దదర్శ రామశ్చతశః తత్ర కాన్తారపాదపాన్ ॥ 11.77 ॥

హస్తిహస్తైర్విమృదితాన్ వానరైరుపశోభితాన్ ।
మత్తైశ్చకునిసజ్జైశ్చ శతశశ్చ ప్రణాదితాన్ ॥ 11.78 ॥

తతోఽబ్రవీత్సమీపస్థం రామో రాజీవలోచనః ।
పుష్పతోఽనుగతం వీరం లక్ష్మణం లక్ష్మీవర్ధనమ్ ॥ 11.79 ॥

స్నిగ్ధపత్రా యథా వృక్షా యథా క్షాంతా మృగద్విజాః ।
ఆశ్రమో నాతిదూరస్థః మహర్షేర్భావితాత్మనః ॥ 11.80 ॥

అగస్త్య ఇతి విఖ్యాతః లోకే స్వేనైవ కర్మణా ।
ఆశ్రమో దృశ్యతే తస్య పరిశ్రాంతశ్రమాపహః ॥ 11.81 ॥

ప్రాజ్యధూమాకులవనః చీరమాలాపరిష్కృతః ।
ప్రశాంతమృగయూథశ్చ నానాశకునినాదితః ॥ 11.82 ॥

నిగృహ్య తరసా మృత్యుం లోకానాం హితకామ్యయా ।
దక్షిణా దిక్కుతా యేన శరణ్యా పుణ్యకర్మణా ।

తస్యేదమాశ్రమపదం ప్రభావాద్యస్య రాక్షసైః ।
దిగియం దక్షిణా త్రాసాత్ దృశ్యతే నోపభుజ్యతే ॥ 11.83 ॥

యదా ప్రభృతి చాక్రాంతా దిగియం పుణ్యకర్మణా ।
తదాప్రభృతి నిర్వైరాః ప్రశాంతా రజనీచరాః ॥ 11.84 ॥

నామ్నా చేయం భగవతః దక్షిణా దిక్ ప్రదక్షిణా ।
ప్రథితా త్రిషు లోకేషు దుర్ధర్షా క్రూరకర్మభిః ॥ 11.85 ॥

మార్గం నిరోద్ధుం నిరతః భాస్కరస్యాచలోత్తమః ।
నిదేశం పాలయన్ యస్య విన్ధ్యశ్చైలో న వర్ధతే ॥ 11.86 ॥

అయం దీర్ఘాయుషస్తస్య లోకే విశ్రుతకర్మణః ।
అగస్త్యస్యాశ్రమశ్రీమాన్ వినీతజనసేవితః ॥ 11.87 ॥

ఏష లోకార్చితస్యాధుః హితే నిత్యరతస్సతామ్ ।
అస్మానభిగతానేషః శ్రేయసా యోజయిష్యతి ॥ 11.88 ॥

ఆరాధయిష్యామ్యత్రాహమ్ అగస్త్యం తం మహామునిమ్ ।
శేషం చ వనవాసస్య సౌమ్య వత్స్యామ్యహం ప్రభో ॥ 11.89 ॥

అత్ర దేవాస్సగన్ధర్వాః సిద్ధాశ్చ పరమర్షయః ।
అగస్త్యం నియతాహారం సతతం పర్యుపాసతే ॥ 11.90 ॥

నాత్ర జీవేన్మృషావాదీ క్రూరో వా యది వా శతః ।
నృశంసః కామవృత్తో వా మునిరేష తథావిధః ॥ 11.91 ॥

అత్ర దేవాశ్చ యక్షాశ్చ నాగాశ్చ పతగైస్సహ ।
వసన్తి నియతాహారాః ధర్మమారాధయిష్ణవః ॥ 11.92 ॥

అత్ర సిద్ధా మహాత్మానః విమానైస్సూర్యసన్నిభైః ।
త్యక్తదేహో నవైర్దేహైః స్వర్యాతాః పరమర్షయః ॥ 11.93 ॥

యక్షత్వమమరత్వం చ రాజ్యాని వివిధాని చ ।
అత్ర దేవాః ప్రయచ్ఛన్తి భూతైరారాధితాశ్శుభైః ॥ 11.94 ॥

ఆగతాస్స్వాశ్రమపదం సామిత్రే ప్రవిశాగ్రతః ।
నివేదయేహ మాం ప్రాప్తమ్ ఋషయే సీతయా సహ ॥11.95॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకాదశస్కంధః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్వాదశస్కంధః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

స ప్రవిశ్యాశ్రమపదం లక్ష్మణో రాఘవానుజః ।

అగస్త్య శిష్యమాసాద్య వాక్యమేతదువాచ హ ॥ 12.1 ॥ (2 సార్లు)

రాజా దశరథో నామ జ్యేష్ఠస్తస్య సుతో బలీ ।

రామః ప్రాప్తో మునిం ద్రష్టుం భార్యయా సహ సీతయా ॥ 12.2 ॥

లక్ష్మణో నామ తస్యాహం భ్రాతా త్వవరజో హితః ।

అనుకూలశ్చ భక్తశ్చ యది తే శ్రోత్రమాగతః ॥ 12.3 ॥

తే వయం వనమత్యుగ్రం ప్రవిష్టాః పితృశాసనాత్ ।

ద్రష్టుమిచ్ఛామహే సర్వే భగవన్తం నివేద్యతామ్ ॥ 12.4 ॥

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా లక్ష్మణస్య తపోధనః ।
తథేత్యుక్త్వాగ్ని శరణం ప్రవివేశ నివేదితుమ్ ॥ 12.5 ॥

స ప్రవిశ్య మునిశ్రేష్ఠం తపసా దుష్ప్రధర్షణమ్ ।
కృతాఙ్జలిరువాచేదం రామాగమనమఙ్జసా ।
యథోక్తం లక్ష్మణేనైవ శిష్యోఽగస్త్యస్య సమ్మతః ॥ 12.6 ॥

పుత్రౌ దశరథస్యేమౌ రామో లక్ష్మణ ఏవ చ ।
ప్రవిష్టోవాశ్రమపదం సీతయా సహ భార్యయా ॥ 12.7 ॥

ద్రష్టుం భవంతమాయాతౌ శుశ్రూషార్థమరిన్దమౌ ।
యదత్రానన్తరం తత్త్వమ్ ఆఙ్గాపయితుమర్హసి ॥ 12.8 ॥

తతశ్శిష్యాదుపశ్రుత్య ప్రాప్తం రామం సలక్ష్మణమ్ ।
వైదేహీం చ మహాభాగామ్ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 12.9 ॥

దిష్ట్యా రామశ్చిరస్యాద్య ద్రష్టుం మాం సముపాగతః ।
మనసా కాంక్షితం హ్యస్య మయాప్యేగమనం ప్రతి ॥ 12.10 ॥

గమ్యతాం సత్కృతో రామః సభార్యస్సహలక్ష్మణః ।
ప్రవేశ్యతాం సమీపం మే కిఞ్చాసౌ న ప్రవేశితః ॥ 12.11 ॥

ఏవముక్తస్తు మునినా ధర్మజ్ఞేన మహాత్మనా ।
అభివాద్యాబ్రవీచ్ఛిష్యః తథేతి నియతాఙ్జలిః ॥ 12.12 ॥

తతో నిష్క్రమ్య సమ్రాభిన్తః శిష్యో లక్ష్మణమబ్రవీత్ ।
క్వాసౌ రామో మునిం ద్రష్టుమ్ ఏతు ప్రవిశతు స్వయమ్ ॥ 12.13 ॥

తతో గత్వాశ్రమద్వారం శిష్యేణ సహ లక్ష్మణః ।
దర్శయామాస కాకుత్స్థం సీతాం చ జనకాత్మజామ్ ॥ 12.14 ॥

తం శిష్యః ప్రశ్రితో వాక్యమ్ అగస్త్యవచనం బ్రువన్ ।
ప్రావేశయద్యథాన్యాయం సత్కారార్థం సుసత్కృతమ్ ॥ 12.15 ॥

ప్రవివేశ తతో రామః సీతయా సహ లక్ష్మణః ।
ప్రశాన్తహరిణాకీర్ణమ్ ఆశ్రమం హ్యవలోకయన్ ॥ 12.16 ॥

స తత్ర బ్రహ్మణః స్థానమ్ అగ్నేస్థానం తథైవ చ ।
విష్ణోస్థానం మహేంద్రస్య స్థానం చైవ వివస్వతః ॥ 12.17 ॥

సోమస్థానం భగస్థానం స్థానం కౌబేరమేవ చ ।
 ధాతుర్విధాతుః స్థానే చ వాయోస్థానం తథైవ చ ॥ 12.18 ॥

నాగరాజస్య చ స్థానమ్ అనన్తస్య మహాత్మనః ।
 స్థానం తథైవ గాయత్ర్యా వసూనాం స్థానమేవ చ ॥ 12.19 ॥

స్థానం చ పాశహస్తస్య వరుణస్య మహాత్మనః ।
 కార్తికేయస్య చ స్థానం ధర్మస్థానం చ పశ్యతి ॥ 12.20 ॥

తతశ్శిష్యైః పరివృతః మునిరప్యభినిష్పతత్ ।
 తం దదర్శాగ్రతో రామః మునీనాం దీప్తతేజసామ్ ॥ 12.21 ॥

అబ్రవీద్వచనం వీరః లక్ష్మణం లక్ష్మీవర్ధనమ్ ।
 ఏష లక్ష్మణ నిష్క్రామత్యగస్త్యో భగవాన్పషిః ॥ 12.22 ॥

ఔదార్యేణావగచ్ఛామి నిధానం తపసామిమమ్ ॥ 12.23 ॥

ఏవముక్త్యా మహాబాహుః అగస్త్యం సూర్యవర్చసమ్ ।
 జగ్రాహ పరమప్రీతః తస్య పాదౌ పరంతపః ॥ 12.24 ॥

అభివాద్య తు ధర్మాత్మా తస్థౌ రామః కృతాంజలిః ।
 సీతయా సహ వైదేహ్య తదా రామస్సలక్ష్మణః ॥ 12.25 ॥

ప్రతిజగ్రాహ కాకుత్స్థమ్ అర్చయిత్వాసనోదకైః ।
 కుశలప్రశ్నముక్త్యా చ హ్యోస్యతామితి చాబ్రవీత్ ॥ 12.26 ॥

అగ్నిం హుత్వా ప్రదాయార్ఘ్యమ్ అతిథీన్ ప్రతిపూజ్య చ ।
 వానప్రస్థేన ధర్మేణ స తేషాం భోజనం దదౌ ॥ 12.27 ॥

ప్రథమం చోపవిశ్యాథ ధర్మజ్ఞో మునిపుంగవః ।
 ఉవాచ రామమాసీనం ప్రాంజ్ఞలిం ధర్మకోవిదమ్ ॥ 12.28 ॥

అగ్నిం హుత్వా ప్రదాయార్ఘ్యమ్ అతిథిం ప్రతిపూజయేత్ ।
 అన్యథా ఖలు కాకుత్స్థ తపస్వీ సముదాచరన్ ।
 దుఃసాక్షీవ పరే లోకే స్వాని మాంసాని భక్షయేత్ ॥ 12.29 ॥

రాజా సర్వస్య లోకస్య ధర్మచారీ మహారథః ।
 పూజనీయశ్చ మాన్యశ్చ భవాన్ ప్రాప్తః ప్రియాతిథిః ॥ 12.30 ॥

ఏవముక్త్యా ఫలైర్మూలైః పుష్పైరన్వైశ్చ రాఘవమ్ ।
పూజయిత్వా యథాకామం పునరేవ తతోఽబ్రవీత్ ॥ 12.31 ॥

ఇదం దివ్యం మహాచ్ఛాపం హేమరత్నవిభూషితమ్ ॥ 12.32 ॥

వైష్ణవం పురుషవ్యాఘ్రు నిర్మితం విశ్వకర్మణా ॥ 12.33 ॥

అమోఘస్ఫూర్యసజ్కాశః బ్రహ్మదత్తశ్శరోత్తమః ।
దత్తా మమ మహేష్ఠేణ తూణీ చాక్షయసాయకౌ ॥ 12.34 ॥

సమ్పూర్ణౌ నిశితైర్బాణైః జ్వలద్భిరివ పావకైః ।
మహారజతకోశోఽయమ్ అసిర్హేమవిభూషితః ॥ 12.35 ॥

అనేన ధనుషా రామ హత్వా సజ్ఘ్నే మహాసురాన్ ।
ఆజహార శ్రియం దీప్తాం పురా విష్ణుర్దివౌకసామ్ ॥ 12.36 ॥

తద్ధనుస్తా చ తూణీరా శరం ఖడ్గం చ మానద ।
జయాయ ప్రతిగృహ్నిష్ఠాస్య వజ్రం వజ్రధరో యథా ॥ 12.37 ॥

ఏవముక్త్యా మహాతేజాః సమస్తం తద్వరాయుధమ్ ।
దత్త్వా రామాయ భగవాన్ అగస్త్యః పునరబ్రవీత్ ॥ 12.38 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్వాదశస్కంధః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రయోదశస్కంధః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

రామ ప్రీతోఽస్మి భద్రం తే పరితుష్టోఽస్మి లక్ష్మణ ।
అభివాదయితుం యన్మాం ప్రాప్తా స్థః సహ సీతయా ॥ 13.1 ॥ (2 సార్లు)

అధ్వశ్రమేణ వాం ఖేదః బాధతే ప్రచురశ్రమః ।
వ్యక్తముత్కణ్ఠతే చాపి మైథిలీ జనకాత్మజా ॥ 13.2 ॥

ఏషా హి సుకుమారీ చ దుఃఖైశ్చ న విమానితా ।
ప్రాజ్యదోషం వనం ప్రాప్తా భర్తృన్నహప్రచోదితా ॥ 13.3 ॥

యథైషా రమతే రామ ఇహ సీతా తథా కురు ।

దుష్కరం కృతవత్యేషా వనే త్వామనుగచ్ఛతి ॥ 13.4 ॥

ఏషా హి ప్రకృతిః స్త్రీణామ్ ఆస్పృష్టే రఘునన్దన ।

సమస్థమనురజ్జన్తి విషమస్థం త్యజ్యన్తి చ ॥ 13.5 ॥

శతహ్రదానాం లోలత్వం శస్త్రాణాం తీక్ష్ణతాం తథా ।

గరుడానిలయోఽభ్రైఘ్నమ్ అనుగచ్ఛన్తి యోషితః ॥ 13.6 ॥

ఇయం తు భవతో భార్యా దోషైరేతైర్వివర్జితా ।

శ్లాఘ్యా చ వ్యపదేశ్యా చ యథా దేవీ హ్యరున్ధతీ ॥ 13.7 ॥

అలంకృతోఽయం దేశశ్చ యత్ర సౌమిత్రిణా సహ ।

వైదేహ్యా చానయా రామ వత్స్యసి త్వమరిన్దమ ॥ 13.8 ॥

ఏవముక్తస్స మునినా రాఘవస్సంయతాఞ్జలిః ।

ఉవాచ ప్రశ్రితం వాక్యమ్ ఋషిం దీప్తమివానలమ్ ॥ 13.9 ॥

ధన్యోఽస్మ్యనుగృహీతోఽస్మి యస్య మే మునిపుంగవః ।

గుణైస్సభ్రాతృభార్యస్య వరదః పరితుష్యతి ॥ 13.10 ॥

కిన్తు వ్యాదిశ మే దేశం సోదకం బహుకాననమ్ ।

యత్రాశ్రమపదం కృత్వా వసేయం నిరతస్సుఖమ్ ॥ 13.11 ॥

తతోఽబ్రవీన్మునిశ్రేష్ఠః శ్రుత్వా రామస్య తద్వచః ।

ధ్యాత్వా ముహూర్తం ధర్మాత్మా ధీరో ధీరతరం వచః ॥ 13.12 ॥

ఇతో ద్వియోజనే తాత బహుమూలఫలోదకః ।

దేశో బహుమృగశ్రీమాన్ పశ్చువట్యభినిశ్రుతః ॥ 13.13 ॥

తత్ర గత్వాశ్రమపదం కృత్వా సౌమిత్రిణా సహ ।

రంస్యసే త్వం పితుర్వాక్యం యథోక్తమనుపాలయన్ ॥ 13.14 ॥

కాలోఽయం గతభూయిష్ఠః యః కాలస్తవ రాఘవ ।

సమయో యో నరేన్ద్రేణ కృతో దశరథేన తే ॥ 13.15 ॥

తీర్ణప్రతిజ్ఞః కాకుత్స్థ సుఖం రాజ్యే నివత్స్యసి ।

ధన్యస్తే జనకో రామ స రాజా రఘునన్దన ।

యస్త్వయా జ్యేష్ఠపుత్రేణ యయాతిరివ తారితః ॥ 13.16 ॥

విదితో హ్యేష వృత్తాంతః మమ సర్వస్తవానఘః ।

తపసశ్చ ప్రభావేన స్నేహోద్దేశరథస్య చ ॥ 13.17 ॥

హృదయస్థశ్చ తే ఛందః విజ్ఞాతస్తపసా మయా ।

ఇహ వాసం ప్రతిజ్ఞాయ మయా సహ తపోవనే ॥ 13.18 ॥

వసంతం త్వాం జనాస్సర్వే జ్ఞాస్యన్తి రఘునన్దనః ।

అతశ్చ త్వామహం బ్రూమి గచ్ఛ పశ్చవటీమితి ॥ 13.19 ॥

స హి రమ్యో వనోద్దేశః మైథిలీ తత్ర రంస్యతే ।

స దేశశ్లాఘనీయశ్చ నాతిదూరే చ రాఘవ ॥ 13.20 ॥

గోదావర్యాస్సమీపే చ మైథిలీ తత్ర రంస్యతే ।

ప్రాజ్యమూలఫలశ్చైవ నానాద్విజగణాయుతః ।

వివిక్తశ్చ మహాబాహో పుణ్యో రమ్యస్తథైవ చ ॥ 13.21 ॥

భవానపి సదారశ్చ శక్తశ్చ పరిరక్షణే ।

అపి చాత్ర వసన్ రామ తాపసాన్ పాలయిష్యసి ॥ 13.22 ॥

ఏతదాలక్ష్యతే వీర మధూకానాం మహద్వనమ్ ।

ఉత్తరేణాస్య గన్తవ్యం న్యగ్రోధమభిగచ్ఛతా ॥ 13.23 ॥

తతస్థలముపారుహ్య పర్వతస్యావిదూరతః ।

ఖ్యాతః పశ్చవటీత్యేవ నిత్యపుష్పితకాననః ॥ 13.24 ॥

అగస్త్యేనైవముక్తస్తు రామస్సోమిత్రిణా సహ ।

సత్కృత్యామన్త్రయామాస తమృషిం సత్యవాదినమ్ ॥ 13.25 ॥

తౌ తు తేనాభ్యనుజ్ఞాతౌ కృతపాదాభివన్దనౌ ।

తదాశ్రమాత్ పశ్చవటీం జగ్ముతుస్సహ సీతయా ॥ 13.26 ॥

గృహీతచాపౌ తు నరాధిపాత్మజౌ, విషక్తతూణౌ సమరేష్వకాతరౌ ।

యథోపదిష్టేన పథా మహర్షిణా, ప్రజగ్ముతుః పశ్చవటీం సమాహితౌ ॥

॥ 13.27 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రయోదశస్కంధః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చతుర్దశస్కంధః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

అథ పశ్చవటీం గచ్ఛన్ అన్తరా రఘునన్దనః ।

ఆససాద మహాకాయం గృధ్రం భీమపరాక్రమమ్ ॥ 14.1 ॥ (2 సార్లు)

తం దృష్ట్వా తౌ మహాభాగౌ వటస్థం రామలక్ష్మణౌ ।

మేనాతే రాక్షసం పక్షిం బ్రువాణౌ కో భవానితి ॥ 14.2 ॥

స తౌ మధురయా వాచా సౌమ్యయా ప్రీణయన్నివ ।

ఉవాచ వత్స మాం విద్ధి వయస్యం పితురాత్మనః ॥ 14.3 ॥

స తం పితృసఖం బుద్ధ్వా పూజయామాస రాఘవః ।

స తస్య కులమవ్యగ్రమ్ అథ పప్రచ్ఛ నామ చ ॥ 14.4 ॥

రామస్య వచనం శ్రుత్వా సర్వభూతసముద్భవమ్ ।

ఆచచక్షే ద్విజస్తస్మై కులమాత్మానమేవ చ ॥ 14.5 ॥

పూర్వకాలే మహాబాహో యే ప్రజాపతయోఽభవన్ ।

తాన్మే నిగదతస్సర్వాన్ ఆదితశ్శృణు రాఘవ ॥ 14.6 ॥

కర్ణమః ప్రథమస్తేషాం విశ్రుతస్తదనన్తరః ।

శేషశ్చ సంశ్రయశ్చైవ బహుపుత్రశ్చ వీర్యవాన్ ॥ 14.7 ॥

స్థాణుర్మరీచిరత్రిశ్చ క్రతుశ్చైవ మహాబలః ।

పులస్త్యశ్చాగ్నిరాశ్చైవ ప్రచేతాః పులహస్తథా ॥ 14.8 ॥

దక్షో వివస్వానపరః అరిష్టనేమిశ్చ రాఘవ ।

కశ్యపశ్చ మహాతేజాః తేషామాసీచ్ఛ పశ్చిమః ॥ 14.9 ॥

ప్రజాపతేస్తు దక్షస్య బభూవురితి విశ్రుతమ్ ।

షష్టిర్దుహితరో రామ యశస్వినోయో మహాయశః ॥ 14.10 ॥

కశ్యపః ప్రతిజగ్రాహ తాసామష్టౌ సుమధ్యమాః ।

అదితిం చ దితిం చైవ దనుమప్యథ కాలికామ్ ।

తావ్రాం క్రోధవశాం చైవ మనుం చాప్యనలామపి ॥ 14.11 ॥

తాస్తు కన్యాస్తతః ప్రీతః కశ్యపః పునరబ్రవీత్ ।
పుత్రాంస్త్రైలోక్యభర్తాన్ వై జనయిష్యథ మత్సమాన్ ॥ 14.12 ॥

అదితిస్తన్మనా రామ దితిశ్చ మనుజర్షభ ।
కాలికా చ మహాబాహో శేషాస్త్యమనసోఽభవన్ ॥ 14.13 ॥

ఆదిత్యాం జజ్ఞిరే దేవాః త్రయస్త్రింశదరిన్దమ ।
ఆదిత్యా వసవో రుద్రాః హ్యశ్వినౌ చ పరన్తప ॥ 14.14 ॥

దితిస్త్యజనయత్పుత్రాన్ దైత్యాంస్తాత యశస్వినః ।
తేషామియం వసుమతీ పురాఽఽసీత్ సవనార్ణవా ॥ 14.15 ॥

దనుస్త్యజనయత్ పుత్రమ్ అశ్వగ్రీవమరిన్దమ ।
నరకం కాలకం చైవ కాలికాఽపి వ్యజాయత ॥ 14.16 ॥

క్రాశ్చీం భాసీం తథా శ్యేనీం ధృతరాష్ట్రీం తథా శుకీమ్ ।
తామ్రాఽపి సుషువే కన్యాః పశ్చైతా లోకవిశ్రుతాః ॥ 14.17 ॥

ఉలూకాన్ జనయత్ క్రాశ్చీ భాసీ భాసాన్ వ్యజాయత ।
శ్యేనీ శ్యేనాంశ్చ గృధ్రాంశ్చ వ్యజాయత సుతేజసః ॥ 14.18 ॥

ధృతరాష్ట్రీ తు హంసాంశ్చ కలహంసాంశ్చ సర్వశః ।
చక్రవాకాంశ్చ భద్రం తే విజజ్ఞే సాఽపి భామినీ ॥ 14.19 ॥

శుకీ నతాం విజజ్ఞే తు నతాయా వినతా సుతా ॥ 14.20 ॥

దశ క్రోధవశా రామ విజజ్ఞే హ్యోత్మసమ్భవాః ।
మృగీం చ మృగమన్దాం చ హరిం భద్రమదామపి ॥ 14.21 ॥

మాతర్గ్గీమపి శార్దూలీం శ్వేతాం చ సురభిం తథా ।
సర్వలక్షణసమ్పన్నాం సురసాం కద్రుకామపి ॥ 14.22 ॥

అపత్యం తు మృగాస్పర్వే మృగ్యా నరవరోత్తమ ।
ఋక్షాశ్చ మృగమన్దాయాః సృమరాశ్చమరాస్తథా ॥ 14.23 ॥

హర్యాశ్చ హరయోఽపత్యం వానరాశ్చ తరస్వినః ।
తతస్త్విరావతీం నామ జజ్ఞే భద్రమదా సుతామ్ ॥ 14.24 ॥

తస్యాస్త్వైరావతః పుత్రః లోకనాథో మహాగజః ।
 మాతఙ్గాస్త్వథ మాతఙ్గా అపత్యం మనుజర్షభ ॥ 14.25 ॥
 గోలాంగూలాంశ్చ శార్దూలీ వ్యాఘ్రాంశ్చాజనయత్ సుతాన్ ।
 దిశా గజాంశ్చ కాకుత్స్థ శ్వేతాఽప్యజనయత్ సుతాన్ ॥ 14.26 ॥
 తతో దుహితరౌ రామ సురభిర్ద్వే వ్యజాయత ।
 రోహిణీం నామ భద్రం తే గన్ధర్వీం చ యశస్వినీమ్ ॥ 14.27 ॥
 రోహిణ్యజనయద్గావః గన్ధర్వీ వాజినస్సుతాన్ ।
 సురసాఽజనయన్నాగాన్ రామ కద్రూస్తు పన్నగాన్ ॥ 14.28 ॥
 మనుర్మనుష్యాన్ జనయత్ రామ పుత్రాన్ యశస్వినః ।
 బ్రాహ్మణాన్ క్షత్రియాన్ వైశ్యాన్ శూద్రాంశ్చ మనుజర్షభ ।
 సర్వాన్ పుణ్యఫలాన్ వృక్షాన్ అనలాపి వ్యజాయత ॥ 14.29 ॥
 వినతా చ శుకీ పౌత్రీ కద్రూశ్చ సురసా స్వసా ।
 కద్రూర్నాగం సహస్రాస్యం విజజ్ఞే ధరణీధరమ్ ॥ 14.30 ॥
 ద్వా పుత్రౌ వినతాయాస్తు గరుడోఽరుణ ఏవ చ ।
 తస్మాజ్జాతోఽహమరుణాత్ సమ్పాతిస్తు మమాగ్రజః ॥ 14.31 ॥
 జటాయురితి మాం విద్ధి శ్యేనీపుత్రమరిన్దమ ॥ 14.32 ॥
 సోఽహం వాససహాయస్తే భవిష్యామి యదీచ్ఛసి ।
 ఇదం దుర్గం హి కాంతారం మృగరాక్షససేవితమ్ ।
 సీతాం చ తాత రక్షిష్యే త్వయి యాతే సలక్ష్మణే ॥ 14.33 ॥
 జటాయుషం తం ప్రతిపూజ్య రాఘవః
 ముదా పరిష్వజ్య చ సన్నతోఽభవత్ ।
 పితుర్ద్ది శుశ్రావ సఖిత్వమాత్మవాన్
 జటాయుషా సంకథితం పునః పునః ॥ 14.34 ॥
 స తత్ర సీతాం పరిదాయ మైథిలీం
 సహైవ తేనాతిబలేన పక్షిణా ।
 జగామ తాం పశ్చవతీం సలక్ష్మణః
 రిపూన్ దిధక్షన్ శలభానివానలః ॥ ॥ 14.35 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చతుర్దశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పంచదశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

తతః పశ్చవటీం గత్వా నానావ్యాలమృగాయుతామ్ ।

ఉవాచ భ్రాతరం రామః సౌమిత్రిం దీప్తతేజసమ్ ॥ 15.1 ॥ (2 సార్లు)

ఆగతాః స్మ యథోద్దిష్టమ్ అముం దేశం మహర్షిణా ।

అయం పశ్చవటీదేశః సౌమ్య పుష్పితపాదపః ॥ 15.2 ॥

సర్వతశ్చార్యతాం దృష్టిః కాననే నిపుణో హ్యసి ।

ఆశ్రమః కతరస్మిన్నః దేశే భవతి సమ్మతః ॥ 15.3 ॥

రమతే యత్ర వైదేహీ త్వమహం చైవ లక్ష్మణ ।

తాదృశో దృశ్యతాం దేశః సన్నికృష్టజలాశయః ॥ 15.4 ॥

వనరామణ్యకం యత్ర స్థలరామణ్యకం తథా ।

సన్నికృష్టం చ యత్ర స్యాత్ సమిత్పుష్పకుశోదకమ్ ॥ 15.5 ॥

ఏవముక్తస్తు రామేణ లక్ష్మణస్సంయతాశ్చలిః ।

సీతాసమక్షం కాకుత్స్థమిదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 15.6 ॥

పరవానస్మి కాకుత్స్థ త్వయి వర్షశతం స్థితే ।

స్వయం తు రుచిరే దేశే క్రియతామితి మాం వద ॥ 15.7 ॥

సుప్రీతస్తేన వాక్యేన లక్ష్మణస్య మహాత్మనః ।

విమృశన్ రోచయామాస దేశం సర్వగుణాన్వితమ్ ॥ 15.8 ॥

స తం రుచిరమాక్రమ్య దేశమాశ్రమకర్మణి ।

హస్తా గృహీత్వా హస్తేన రామస్సౌమిత్రిమబ్రవీత్ ॥ 15.9 ॥

అయం దేశస్సమశ్రీమాన్ పుష్పితైస్తరుభిర్హృతః ।

ఇహోశ్రమపదం సౌమ్య యథావత్కర్తుమర్హసి ॥ 15.10 ॥

ఇయమాదిత్యసంకాశైః పద్మైః సురభిగన్ధిభిః ।
అదూరే దృశ్యతే రమ్యా పద్మినీ పద్మశోభితా ॥ 15.11 ॥

యథాఖ్యాతమగస్త్యేన మునినా భావితాత్మనా ।
ఇయం గోదావరీ రమ్యా పుష్పితైస్తరుభిర్వృతా ।
హంసకారణ్ణవాకీర్ణా చక్రవాకోపశోభితా ॥ 15.12 ॥

నాతి దూరేణ చాసన్నే మృగయూథనిపీడితాః ।
మయూరనాదితా రమ్యాః ప్రాంశవో బహుకన్ధరాః ॥ 15.13 ॥

దృశ్యన్తే గిరయస్సౌమ్య పుల్లైస్తరుభిరావృతాః ॥ 15.14 ॥

సావర్ణైః రాజతైస్తామ్రైః దేశే దేశే చ ధాతుభిః ।
గవాక్షితా ఇవాభాన్తి గజాః పరమభక్తిభిః ॥ 15.15 ॥

సాలైస్తాలైస్తమాలైశ్చ ఖర్జూరపనసామ్రుకైః ।
నివారైస్తిమిశ్చైశ్చైవ పున్నాగైశ్చోపశోభితాః ॥ 15.16 ॥

చూతైరశోకైస్తిలకైః చమ్పకైః కేతకైరపి ।
పుష్పగుల్మలతోపేతైః తైస్తైస్తరుభిరావృతాః ॥ 15.17 ॥

చన్దనైస్సన్దనైర్నీపైః పర్ణాసైర్లికుచైరపి ।
ధవాశ్వకర్ణఖదిరైః శమీకింశుకపాటలైః ॥ 15.18 ॥

ఇదం పుణ్యమిదం మేధ్యమ్ ఇదం బహుమృగద్విజమ్ ।
ఇహ వత్స్యామి సామిత్రే సార్థమేతేన పక్షిణా ॥ 15.19 ॥

ఏవముక్తస్తు రామేణ లక్ష్మణాః పరవీరహా ।
అచిరేణాశ్రమం భ్రాతుః చకార సుమహాబలః ॥ 15.20 ॥

పర్ణశాలాం సువిపులాం తత్ర సజ్ఞాతమృత్తికామ్ ।
సుస్తమ్భాం మస్కరైర్దీర్ఘైః కృతవంశాం సుశోభనామ్ ॥ 15.21 ॥

శమీశాఖాభిరాస్తీర్య దృఢపాశావసాశితామ్ ।
కుశకాశశరైః పర్ణైః సుపరిచ్ఛాదితాం తథా ॥ 15.22 ॥

సమీకృతతలాం రమ్యాం చకార లఘువిక్రమః ।
నివాసం రాఘవస్యార్థే ప్రేక్షణీయమనుత్తమమ్ ॥ 15.23 ॥

స గత్వా లక్ష్మణశ్రీమాన్ నదీం గోదావరీం తదా ।
స్నాత్వా పద్మాని చాదాయ సఫలః పునరాగతః ॥ 15.24 ॥

తతః పుష్పబలిం కృత్వా శాంతిం చ స యథావిధి ।
దర్శయామాస రామాయ తదాశ్రమపదం కృతమ్ ॥ 15.25 ॥

స తం దృష్ట్వా కృతం సౌమ్యమ్ ఆశ్రమం సహ సీతయా ।
రాఘవః పర్ణశాలాయాం హర్షమాహారయద్భుశమ్ ॥ 15.26 ॥

సుసంహృష్టః పరిష్పజ్య బాహుభ్యాం లక్ష్మణం తదా ।
అతిస్నిగ్ధం చ గాఢం చ వచనం చేదమబ్రవీత్ ॥ 15.27 ॥

ప్రీతోఽస్మి తే మహాత్కర్మ త్వయా కృతమిదం ప్రభో ।
ప్రదేయో యన్నిమిత్తం తే పరిష్పజ్గో మయా కృతః ॥ 15.28 ॥

భావజ్ఞేన కృతజ్ఞేన ధర్మజ్ఞేన చ లక్ష్మణ ।
త్వయా పుత్రేణ ధర్మాత్మా న సంవృత్తః పితా మమ ॥ 15.29 ॥

ఏవం లక్ష్మణముక్త్యా తు రాఘవో లక్ష్మీవర్ధనః ।
తస్మిన్ దేశే బహుఫలే న్యవసత్ సుసుఖం వశీ ॥ 15.30 ॥

కశ్చిత్ కాలం స ధర్మాత్మా సీతయా లక్ష్మణేన చ ।
అన్వాస్యమానో న్యవసత్ స్వర్గలోకే యథామరః ॥ 15.31 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పంచదశస్కర్ణః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే షోడశస్కర్ణః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

వసతస్తస్య తు సుఖం రాఘవస్య మహాత్మనః ।
శరద్వ్యపాయే హేమంతఋతురిష్టః ప్రవర్తతే ॥ 16.1 ॥ (2 సార్లు)

స కదాచిత్ ప్రభాతాయాం శర్వర్వాం రఘునన్దనః ।
ప్రయయావభిషేకార్థం రమ్యాం గోదావరీం నదీమ్ ॥ 16.2 ॥

ప్రహ్వః కలశహస్తస్తం సీతయా సహ వీర్యవాన్ ।
 పృష్ఠతోఽనువ్రజన్ భ్రాతా సౌమిత్రిరిదమబ్రవీత్ ॥ 16.3 ॥

అయం స కాలస్సమ్నూప్తః ప్రియో యస్తే ప్రియంవద ।
 అలంకృత ఇవాభాతి యేన సంవత్సరశ్శుభః ॥ 16.4 ॥

నీహారపరుషో లోకః పృథివీ సస్యశాలినీ ।
 జలాన్యనుపభోగ్యాని సుభగో హవ్యవాహనః ॥ 16.5 ॥

నవాగ్రయణపూజాభిః అభ్యర్చ్య పితృదేవతాః ।
 కృతాగ్రయణకాః కాలే సన్తో విగతకల్మషాః ॥ 16.6 ॥

ప్రాజ్యకామా జనపదాః సమ్పన్నతరగోరసాః ।
 విచరన్తి మహీసాలాః యాత్రాస్థా విజిగీషవః ॥ 16.7 ॥

సేవమానే దృఢం సూర్యే దిశమన్తకసేవితామ్ ।
 విహీనతిలకేవ స్త్రీ నోత్తరాదిక్ ప్రకాశతే ॥ 16.8 ॥

ప్రకృత్యా హిమకోశాఢ్యః దూరసూర్యశ్చ సామ్ప్రతమ్ ।
 యథార్థనామా సువ్యక్తం హిమవాన్ హిమవాన్ గిరిః ॥ 16.9 ॥

అత్యన్తసుఖసఞ్చారాః మధ్యాహ్నా స్పర్శతః సుఖాః ।
 దివసాః సుభగాదిత్యాః ఛాయాసలిలదుర్భగాః ॥ 16.10 ॥

మృదుసూర్యాస్సనీహారాః పటుశీతాస్సమారుతాః ।
 శూన్యారణ్యా హిమధ్వస్తాః దివసా భాన్తి సామ్ప్రతమ్ ॥ 16.11 ॥

నివృత్తాకాశశయనాః పుష్యనీతా హిమరుణాః ।
 శీతా వృద్ధతరాయామాః త్రియామా యాన్తి సామ్ప్రతమ్ ॥ 16.12 ॥

రవిసజ్క్రాన్తసౌభాగ్యః తుషారారుణమణ్డలః ।
 నిఃశ్వాసాన్ల ఇవాదర్శః చన్ద్రమా న ప్రకాశతే ॥ 16.13 ॥

జ్యోత్స్నీ తుషారమలినా పౌర్ణమాస్యాం న రాజతే ।
 సీతేవ చాతపశ్యామా లక్ష్మితే న తు శోభతే ॥ 16.14 ॥

ప్రకృత్యా శీతలస్పర్శః హిమవిద్ధశ్చ సామ్ప్రతమ్ ।
 ప్రవౌతి పశ్చిమో వాయుః కాలే ద్విగుణశీతలః ॥ 16.15 ॥

బాష్పచ్ఛన్నాన్యరణ్యాని యవగోధూమవన్తి చ ।
 శోభన్తేఽభ్యుదితే సూర్యే నదద్భిః క్రౌఞ్చసారసైః ॥ 16.16 ॥

ఖర్జూరపుష్పాకృతిభిః శిరోభిః పూర్ణతణ్డలైః ।
 శోభన్తే కిఞ్చిదానన్రూః శాలయః కనకప్రభాః ॥ 16.17 ॥

మయూఖైరుపసర్పద్భిః హిమనీహారసంవృతైః ।
 దూరమభ్యుదితస్సూర్యః శశాఙ్క ఇవ లక్ష్మ్యతే ॥ 16.18 ॥

అగ్రాహ్యవీర్యః పూర్వాహ్లా మధ్యాహ్నా స్పర్శతస్సుఖః ।
 సంరక్తః కిఞ్చిదాపాణ్డుః ఆతపశ్శోభతే క్షితౌ ॥ 16.19 ॥

అవశ్యాయనిపాతేన కిఞ్చిత్ప్రక్లిన్న శాద్వలా ।
 వనానాం శోభతే భూమిః నివిష్టతరుణాతపా ॥ 16.20 ॥

స్పృశంస్తు విపులం శీతముదకం ద్వీరదస్సుఖమ్ ।
 అత్యంతృషితో వన్యః ప్రతిసంహారతే కరమ్ ॥ 16.21 ॥

వీతే హి సముపాసీనాః విహగా జలచారిణః ।
 న విగాహన్తి సలిలమ్ అప్రగల్భా ఇవాహవమ్ ॥ 16.22 ॥

అవశ్యాయతమోనద్ధా నీహారతమసావృతాః ।
 ప్రసుప్తా ఇవ లక్ష్మ్యన్తే విపుష్పా వనరాజయః ॥ 16.23 ॥

బాష్పసఞ్చన్న సలిలాః రుతవిజ్ఞేయసారసాః ।
 హిమార్థవాలుకైస్తీరైః సరితో భాన్తి సాన్ప్రృతమ్ ॥ 16.24 ॥

తుషారపతనాచ్ఛైవ మృదుత్వాద్భాస్కరస్య చ ।
 శైత్యాదగాగ్రస్థమపి ప్రాయేణ రసవజ్జలమ్ ॥ 16.25 ॥

జరాజర్జరితైః పద్మైః శీర్ణకేసరకర్ణికైః ।
 నాలశేషైర్లిమధ్వస్తైః న భాన్తి కమలాకరాః ॥ 16.26 ॥

అస్మింస్తు పురుషవ్యాఘ్రుః కాలే దుఃఖసమన్వితః ।
 తపశ్చరతి ధర్మాత్మా త్వద్భక్త్యా భరతః పురే ॥ 16.27 ॥

త్యక్త్యా రాజ్యం చ మానం చ భోగాంశ్చ వివిధాన్ బహూన్ ।
 తపస్వీ నియతాహారః శేతే శీతే మహీతలే ॥ 16.28 ॥

సోఽపి వేలామిమాం నూనమ్ అభిషేకార్థముద్యతః ।
 వృతః ప్రకృతిభిర్నిత్యం ప్రయాతి సరయూనదీమ్ ॥ 16.29 ॥

అత్యంతసుఖసంవృద్ధః సుకుమారః సుఖోచితః ।
 కథం న్వపరరాత్రేషు సరయూమవగాహతే ॥ 16.30 ॥

పద్మపత్రేక్షణో వీరః శ్యామో నిరుదరో మహాన్ ।
 ధర్మజ్ఞః సత్యవాదీ చ హ్రీనిషేధో జితేన్ద్రియః ॥ 16.31 ॥

ప్రియాభిలాషీ మధురః దీర్ఘబాహురర్హిణః ।
 సన్త్యజ్య వివిధాన్ భోగాన్ ఆర్యం సర్వాత్మనా శ్రితః ॥ 16.32 ॥

జితస్స్వర్గస్తవ భ్రాత్రా భరతేన మహాత్మనా ।
 వనస్థమపి తాపస్యే యస్త్వామనువిధీయతే ॥ 16.33 ॥

న పిత్ర్యమనువర్తన్తే మాతృకం ద్విపదా ఇతి ।
 ఖ్యాతో లోకప్రవాదోఽయం భరతేనాన్యథా కృతః ॥ 16.34 ॥

భర్తా దశరథో యస్యాః సాధుశ్చ భరతస్సుతః ।
 కథం ను సామ్భా కైకేయీ తాదృశీ క్రూరశీలినీ ॥ 16.35 ॥

ఇత్యేవం లక్ష్మణే వాక్యం స్నేహాద్ బ్రువతి ధార్మికే ।
 పరివాదం జనన్యాస్తమ్ అసహాన్ రాఘవోఽబ్రవీత్ ॥ 16.36 ॥

న తేఽమ్బా మధ్యమా తాత గర్హితవ్యా కథఞ్చన ।
 తామేవేక్ష్యాకునాథస్య భరతస్య కథాం కురు ॥ 16.37 ॥

నిశ్చితాపి హి మే బుద్ధిః వనవాసే దృఢవ్రతా ।
 భరతస్నేహసన్తప్తా బాలిశీక్రియతే పునః ॥ 16.38 ॥

సంస్మరామ్యస్య వాక్యాని ప్రియాణి మధురాణి చ ।
 హృద్యాన్యమృతకల్పాని మనఃప్రహ్లాదనాని చ ॥ 16.39 ॥

కదా న్వహం సమేష్యామి భరతేన మహాత్మనా ।
 శత్రుఘ్నేన చ వీరేణ త్వయా చ రఘునన్దన ॥ 16.40 ॥

ఇత్యేవం విలపంస్తత్ర ప్రాప్య గోదావరీం నదీమ్ ।
 చక్రేఽభిషేకం కాకుత్స్థః సానుజస్సహ సీతయా ॥ 16.41 ॥

తర్పయిత్వాథ సలిలైః తే పితౄన్ దైవతాని చ ।

స్తువన్తి స్మోదితం సూర్యం దేవతాశ్చ సమాహితాః ॥ 16.42 ॥

కృతాభిషేకః స రరాజ రామః, సీతాద్వితీయస్సహ లక్ష్మణేన ।

కృతాభిషేకో గిరిరాజపుత్ర్యా, రుద్రస్సనన్దీ భగవానివేశః ॥ 16.43 ॥

(2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే షోడశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే సప్తదశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

కృతాభిషేకో రామస్తు సీతా సౌమిత్రిరేవ చ ।

తస్మాద్గోదావరీతీరాః తతో జగ్ముస్త్వమాశ్రమమ్ ॥ 17.1 ॥ (2 సార్లు)

ఆశ్రమం తముపాగమ్య రాఘవస్సహలక్ష్మణః ।

కృత్వా పౌర్వాహ్నికం కర్మ పర్ణశాలాముపాగమత్ ॥ 17.2 ॥

ఉవాస సుఖితస్తత్ర పూజ్యమానో మహర్షిభిః ।

లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా చకార వివిధాః కథాః ॥ 17.3 ॥

స రామః పర్ణశాలాయామ్ ఆసీనస్సహ సీతయా ।

విరరాజ మహాబాహుః చిత్రయా చన్ద్రమా ఇవ ॥ 17.4 ॥

తథాసీనస్య రామస్య కథాసంసక్తచేతసః ।

తం దేశం రాక్షసీ కాచిత్ ఆజగామ యదృచ్ఛయా ॥ 17.5 ॥

సా తు శూర్పణఖా నామ దశగ్రీవస్య రక్షసః ।

భగినీ రామమాసాద్య దదర్శ త్రిదశోపమమ్ ॥ 17.6 ॥

సింహోరస్కం మహాబాహుం పద్మపత్రనిభేక్షణమ్ ।

ఆజానుబాహుం దీప్తాస్యమ్ అతీవ ప్రియదర్శనమ్ ॥ 17.7 ॥

గజవిక్రాంతగమనం జటామణ్డలధారిణమ్ ।

సుకుమారం మహాసత్త్వం పార్థివవృజ్జనాన్వితమ్ ॥ 17.8 ॥

రామమింద్రీవరశ్యామం కన్దర్పసదృశప్రభమ్ ।
బభూవేంద్రోపమం దృష్ట్వా రాక్షసీ కామమోహితా ॥ 17.9 ॥

సుముఖం దుర్ముఖీ రామం వృత్తమధ్యం మహోదరీ ।
విశాలాక్షం విరూపాక్షీ సుకేశం తామ్రమూర్ధజా ॥ 17.10 ॥

ప్రీతిరూపం విరూపా సా సుస్వరం భైరవస్వరా ।
తరుణం దారుణా వృద్ధా దక్షిణం వామభాషిణీ ॥ 17.11 ॥

న్యాయవృత్తం సుదుర్వృత్తా ప్రియమప్రియదర్శనా ।
శరీరజసమావిష్టా రాక్షసీ వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 17.12 ॥

జటీ తాపసరూపేణ సభార్యశ్చరచాపధృత్ ।
ఆగతస్త్వమిమం దేశం కథం రాక్షససేవితమ్ ।
కిమాగమనకృత్యం తే తత్త్వమాఖ్యాతుమర్హసి ॥ 17.13 ॥

ఏవముక్తస్తు రాక్షస్యా శూర్పనఖ్యా పరస్తపః ।
ఋజుఋద్ధితయా సర్వమ్ ఆఖ్యాతుముపచక్రమే ॥ 17.14 ॥

అన్యతం న హి రామస్య కదాచిదపి సమ్మతమ్ ।
విశేషేణాశ్రమస్థస్య సమీపే స్త్రీజనస్య చ ॥ 17.15 ॥

ఆసీద్దశరథో నామ రాజా త్రిదశవిక్రమః ।
తస్యాహమగ్రజః పుత్రః రామో నామ జనైశ్శ్రుతః ॥ 17.16 ॥

భ్రాతాయం లక్ష్మణో నామ యవీయాన్ మామనువ్రతః ॥ 17.17 ॥

ఇయం భార్యా చ వైదేహీ మమ సీతేతి విశ్రుతా ।
నియోగాత్తు నరేన్ద్రస్య పితుర్మాతుశ్చ యన్త్రితః ॥ 17.18 ॥

ధర్మార్థం ధర్మకాంక్షీ చ వనం వస్తుమిహోగతః ।
త్వాం తు వేదితుమిచ్ఛామి కథ్యతాం కాఽసి కస్య వా ॥ 17.19 ॥

న హి తావన్మనోజ్ఞాజ్ఞీ రాక్షసీ ప్రతిభాసి మే ।
ఇహ వా కిన్నిమిత్తం త్వమ్ ఆగతా బ్రూహి తత్త్వతః ॥ 17.20 ॥

సాబ్రవీద్వచనం శ్రుత్వా రాక్షసీ మదనార్దితా ।
శ్రూయతాం రామ వక్ష్యామి తత్త్వార్థం వచనం మమ ॥ 17.21 ॥

అహం శూర్పణఖా నామ రాక్షసీ కామరూపిణీ ।
అరణ్యం విచరామీదమ్ ఏకా సర్వభయఙ్కరా ॥ 17.22 ॥

రావణో నామ మే భ్రాతా బలీయాన్ రాక్షసేశ్వరః ।
వీరో విశ్రవసః పుత్రః యది తే శ్రోత్రమాగతః ॥ 17.23 ॥

ప్రవృద్ధనిద్రశ్చ సదా కుమ్భకర్ణో మహాబలః ।
విభీషణస్తు ధర్మాత్మా న తు రాక్షసచేష్టితః ॥ 17.24 ॥

ప్రఖ్యాతవీర్యా చ రణే భ్రాతరౌ ఖరదూషణౌ ।
తానహం సమతిక్రాంతా రామత్వపూర్వదర్శనాత్ ।
సముపేతాస్మి భావేన భర్తారం పురుషోత్తమమ్ ॥ 17.25 ॥

అహం ప్రభావసమ్పన్నా స్వచ్ఛన్దబలగామినీ ।
చిరాయ భవ మే భర్తా సీతయా కిం కరిష్యసి ॥ 17.26 ॥

వికృతా చ విరూపా చ న చేయం సదృశీ తవ ।
అహమేవానురూపా తే భార్యారూపేణ పశ్య మామ్ ॥ 17.27 ॥

ఇమాం విరూపామసతీం కరాలాం నిర్ణతోదరీమ్ ।
అనేన తే సహ భ్రాత్రా భక్షయిష్యామి మానుషీమ్ ॥ 17.28 ॥

తతః పర్వతశృఙ్గాణి వనాని వివిధాని చ ।
పశ్యన్ సహ మయా కాన్త దణ్డకాన్ విచరిష్యసి ॥ 17.29 ॥

ఇత్యేవముక్తః కాకుత్స్థః ప్రహస్య మదిరేక్షణామ్ ।
ఇదం వచనమారేభే వేక్తుం వాక్యవిశారదః ॥ 17.30 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే సప్తదశస్కంధః

అథ అష్టాదశస్కంధః

తతశ్శూర్పణఖాం రామః కామపాశావపాశితామ్ ।

స్వచ్ఛయా శ్లక్షణయా వాచా స్మితపూర్వమథాబ్రవీత్ ॥ 18.1 ॥

శ్రీరామస్తుతి:

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతి:

ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
 యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
 తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
 బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
 కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
 నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
 శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

